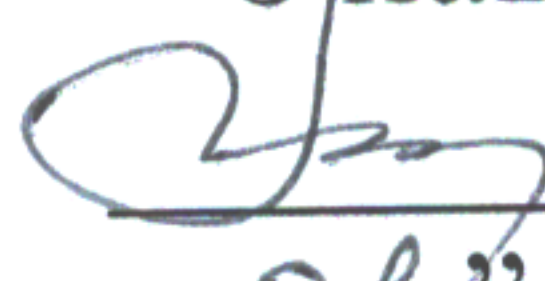

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «УМАНСЬКИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ТЕХНОЛОГІЙ ТА БІЗНЕСУ УМАНСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ САДІВНИЦТВА»
Циклова комісія обліково – фінансових та економічних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник директора
з навчальної роботи
 Н. П. Николюк
„01” 09 2023 року

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
ПОДАТКОВА СИСТЕМА

Галузь знань
Спеціальність

Освітньо – професійна програма
Освітньо-кваліфікаційний рівень

07 «Управління та адміністрування»
072 «Фінанси, банківська справа та
страхування»
«Фінанси, банківська справа та страхування»
Фаховий молодший бакалавр

Розробник - Ільчук Марина Ярославівна, викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач методист ВСП «Уманський фаховий коледж технологій та бізнесу УНУС»

Програма затверджена на засіданні циклової комісії обліково-фінансових та економічних дисциплін. Протокол від 01 вересня 2023 року № 1

Голова циклової комісії Ю. М. Мельник

Вступ

Одним із найважливіших питань сьогодення є розбудова податкової системи, яка повинна сприяти економічному розвитку та забезпечувати зростання добробуту громадян. Створення ефективного податкового механізму держави визначається правильним вибором стратегічних та поточних цілей фінансової та податкової політики, оптимальним вибором інструментів державного фінансового впливу щодо досягнення конкретних результатів.

Досить ефективним інструментом державного регулювання ринкової економіки, що застосовується в розвинутих країнах світу, є податки. Здійснюючи податкове регулювання економіки, держава шляхом зміни обсягу податкових надходжень, ставок податків, форм і методів оподаткування, застосування податкових пільг може суттєво впливати на процеси розподілу і перерозподілу валового внутрішнього продукту між секторами економіки, регіонами та верствами населення.

Більше того, оподаткування – це важливий інструмент державної економічної і соціальної політики, за допомогою якого перерозподіляється прибуток, заохочуються інвестиції чи заощадження, регулюється споживання і використання окремих товарів та досягаються інші цілі державної політики.

За таких умов ринкової трансформації економіки України важливим є вміле і обґрунтоване використання податків, які повинні сприяти економічному та соціальному розвитку держави. Саме податки, їх найраціональніше використання, визначають фінансову основу практичного реформування української економіки, є фактором успішного подолання кризових негараздів, підвищення рівня соціального захисту населення.

Тому важливе значення повинно надаватися підготовці фахівців, що мають глибокі теоретичні знання та практичні навички, можуть узагальнити набутий вітчизняний та зарубіжний досвід і творчо підійти до розв'язання складних завдань сьогодення у сфері оподаткування.

Навчальна практика з дисципліни «Податкова система» є базовою у структурі обов'язкових освітніх компонентів, що формують спеціальні компетенції освітньо – професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» підготовки фахових молодших бакалаврів у галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

По завершенню навчальної практики з дисципліни «Податкова система» здобувачі освіти зможуть усвідомити сутність, значення діючої податкової системи, права, обов'язки органів державної податкової служби України та платників податків, теоретичні основи системи прямого та непрямого оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності та громадян; об'єктивно та професійно грамотно оцінювати переваги та недоліки різних форм оподаткування, особливості нарахування та сплати податків та зборів до бюджету; набути практичних навичок зі складання податкової звітності; навчитися вільно оперувати специфічною термінологією; отримати спеціальні фахові компетентності для розв'язування різного роду завдань у сфері оподаткування.

1. Мета, завдання навчальної практики та очікувані результати навчання

Метою навчальної практики з дисципліни «Податкова система» є оволодіння базовими знаннями з практики оподаткування в Україні; засвоєння теоретичних та організаційних засад податкової системи та податкової політики; методики обчислення, порядку сплати податків і зборів юридичними та фізичними особами; альтернативних систем оподаткування.

Завдання навчальної практики:

- освоїти систему діючого законодавства у сфері оподаткування;
- засвоїти сутність, значення діючої податкової системи, права, обов'язки органів державної податкової служби України та платників податків;

- зрозуміти теоретичні основи системи прямого та непрямого оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності та громадян;
- вивчити особливості нарахування та сплати податків та зборів до бюджету;
- навчитися об'єктивно та професійно грамотно оцінювати переваги та недоліки різних форм оподаткування;
- набути навичок збирання, оброблення і відображення інформації у податковій звітності;
- опанувати сучасні технічні прийоми і організаційні форми ведення обліку.

Предметом навчальної практики з дисципліни «Податкова система» виступає організація адміністрування загальнодержавних та місцевих податків зборів в Україні.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувач освіти оволодіває такими компетентностями та набуває таких результатів навчання:

Інтегральна компетентність.

Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів фінансової науки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях

Загальні компетентності:

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні компетентності:

СК 1. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно з вимогами законодавства.

СК 3. Розуміння особливостей функціонування сучасної національної і світової фінансових систем та їх структури.

СК 4. Розуміння принципів організації фінансових відносин.

СК 6. Здатність складати й аналізувати фінансову звітність.

СК 7. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 8. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 9. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 10. Здатність здійснювати ефективні комунікації між фахівцями і користувачами послуг у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи та страхування

Результати навчання:

РН 01. Знати свої права як члена суспільства, розуміти цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

РН 03. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

РН 04. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

РН 05. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.

РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

РН 07. Застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 08. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

РН 09. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

РН 11. Формувати й аналізувати форми фінансової звітності та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

РН 12. Володіти методичним інструментарієм здійснення базових контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 13. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації до фахівців і користувачів послуг у сфері фінансів, банківської справи та страхування для досягнення спільної мети.

РН 14. Застосовувати інновації у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 15. Виявляти навички самостійної роботи та роботи в команді, демонструвати гнучке мислення, відкритість до нових знань

2. Інформаційний обсяг навчальної практики

Тема1. Податок на додану вартість

Поняття доданої вартості, методи її обчислення.

Платники податку на додану вартість та порядок їх реєстрації. Об'єкт оподаткування. Операції, що включаються в об'єкт оподаткування податком на додану вартість. Перелік операцій, що виключені з об'єкта оподаткування. Ставки податку на додану вартість.

Поняття бази оподаткування по податку на додану вартість. Порядок визначення бази оподаткування для операцій різних видів. Пільги по податку на додану вартість.

Порядок визначення суми податку на додану вартість, що підлягає сплаті або відшкодуванню з бюджету. Звітний податковий період. Поняття податкового зобов'язання і податкового кредиту. Порядок відшкодування податку на додану вартість з бюджету.

Оформлення податкової накладної. Складання Податкової декларації з ПДВ.

Строки сплати ПДВ. Електронне адміністрування ПДВ.

Тема 2. Акцизний податок

Платники акцизного податку, об'єкт та база оподаткування. Перелік підакцизних товарів, ставки податку. Пільги з акцизного податку. Дата виникнення податкових зобов'язань.

Порядок обчислення податку з товарів, вироблених на території України, а також реалізованих суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі. Порядок обчислення податку з товарів, які ввозяться на митну територію України. Особливості оподаткування алкогольних напоїв та тютюнових виробів.

Оформлення акцизної накладної. Складання Декларації з акцизного податку.

Порядок і строки сплати податку.

Тема 3. Мито

Платники мита. Об'єкт оподаткування. Поняття митної вартості. Пільги для юридичних і фізичних осіб. Види митних пільг.

Митні режими України.

Порядок визначення суми мита та його сплати на рахунки митних органів.

Порядок обчислення митних зборів.

Тема 4. Податок на прибуток підприємств

Порядок визначення прибутку, що підлягає оподаткуванню. Різниці, які виникають при нарахуванні амортизації необоротних активів. Різниці, що виникають при формуванні резервів (забезпечень). Різниці, які виникають при здійсненні фінансових операцій.

Ставки податку. Звільнення від оподаткування.

Особливості оподаткування окремих видів діяльності та операцій.
Складання податкової декларації з податку на прибуток підприємств.

Тема 5. Податок на доходи фізичних осіб

Платники податку на доходи фізичних осіб, об'єкт та база оподаткування. Поняття та порядок визначення загального річного і загального місячного оподатковуваного доходу платників податку на доходи фізичних осіб.

Доходи, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу. Податкова знижка.

Ставки податку. Порядок нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку до бюджету. Перерахунок податку та податкові соціальні пільги.

Складання податкової звітності х ПДФО.

Порядок оподаткування окремих видів доходів фізичних осіб.

Тема 6. Рентна плата

Види рентної плати.

Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів (лісовий дохід): сутність і призначення. Платники, об'єкт оподаткування. Види і форми лісового доходу. Встановлення такс на лісові ресурси. Порядок видання дозволу на використання лісових ресурсів, лісорубний ордер та лісовий квиток. Строки сплати.

Рентна плата за спеціальне використання води. Платники та об'єкт оподаткування. Ставки та порядок обчислення. Особливості обчислення рентної плати при встановленні лімітів використання води. Порядок сплати.

Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України: платники, об'єкт оподаткування, ставки, порядок обчислення та сплати платежу.

Рентна плати за транспортування газу, нафти і аміаку трубопровідним транспортом через територію України. Платники. Ставки. Строки сплати та подання розрахунків до податкових органів.

Рентна плата за користування надрами. Платники. Об'єкти оподаткування. Встановлення нормативів. Строки сплати та подання розрахунків до податкових органів.

Складання податкової декларації з рентної плати.

Тема 7. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності

Необхідність запровадження спрощеної системи оподаткування. Порядок визначення доходів та їх склад для платників єдиного податку першої-третьої групи. Єдиний податок: платники, об'єкт, база оподаткування, ставки податку, порядок обчислення та сплати. Звітний податковий період.

Особливості сплати єдиного податку платниками четвертої групи.

Особливості нарахування та сплати окремих податків і зборів платниками єдиного податку.

Складання податкової декларації платниками єдиного податку першої-четвертої групи.

Тема 8. Податок на майно

Податок на майно (податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортний податок, плата за землю): платники, об'єкт та база оподаткування, пільги, ставки податку, порядок обчислення і строки сплати.

Складання податкової декларації з транспортного податку, податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, плати за землю.

Тема 9. Інші податки і збори

Екологічний податок: платники податку та податкові агенти, об'єкт та база оподаткування, ставки податку, порядок обчислення, подання податкової звітності та сплати.

Складання декларації екологічного податку.

Збір за місця для паркування транспортних засобів: платники, об'єкт та база оподаткування, ставки, порядок обчислення та строки сплати в бюджет.

Туристичний збір: платники та база оподаткування. Порядок обчислення та сплати збору.

Складання податкової декларації туристичного збору, збору за місця для паркування транспортних засобів.

Тема 10. Неподаткові платежі

Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: платники, база нарахування, ставки та порядок адміністрування. Приклади обрахунку Єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Особливості нарахування та сплати державного мита.

Джерела неподаткових платежів.

3. Список рекомендованої літератури

Основна

1. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. Дата звернення: 01.09.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
2. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 р. № 4495 VI. Дата звернення: 01.09.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>.
3. Бюджетний кодекс України : Закон України від 7.10.2010 р. № 2592-VI. Дата звернення: 01.09.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.
4. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг : Закон України від 06.07.1995 р. № 265/95-ВР. Дата звернення: 01.09.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-%D0%B2%D1%80#Text>.
5. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI. Дата звернення: 01.09.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text>.
6. Про Митний тариф України : Закон України від 04.06.2020 р. № 674-IX. Дата звернення: 01.09.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674-20#Text>.
7. Про державну реєстрацію юридичних осіб і фізичних осіб-підприємців : Закон України від 15.05.2003 р. № 755. Дата звернення: 01.09.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>.
8. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22.03.2012 р. № 4618 – VI. Дата звернення: 01.09.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text>.
9. Про судовий збір : Закон України від 08.07.2011 р. № 3674-VI. Дата звернення: 01.09.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17#Text>.
10. Зразки марок акцизного податку для алкогольних напоїв вітчизняного та імпортного виробництва : Постанова Кабінету Міністрів України від 13.04.2013 р. № 188. Дата звернення: 01.09.2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/188-2013-%D0%BF>.
11. Положення про Державну податкову службу України : Постанова Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 р. № 227. Дата звернення: 01.09.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF#Text>.
12. Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв і тютюнових виробів : Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2010 р. № 1251. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1251-2010-%D0%BF#Text>.
13. Про затвердження Порядку ведення податковими органами оперативного обліку податків, зборів, платежів та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Наказ Міністерства фінансів України від 12.01.2021 р. № 5.

Дата звернення: 01.09.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0321-21#Text>.

14. Порядок подання органами державної реєстрації прав на нерухоме майно та органами, що здійснюють реєстрацію місця проживання фізичних осіб, відомостей, необхідних для розрахунку податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки : Постанова Кабінету Міністрів України від 31.05.2012 р. № 476. Дата звернення: 01.09.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/476-2012-%D0%BF#Text>.

15. Порядок подання документів для застосування податкової соціальної пільги : Постанова Кабінету Міністрів України від 29.12.2010 р. № 1227. Дата звернення: 01.09.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1227-2010-%D0%BF>.

16. Деякі питання стягнення готівки, яка належить платникові податків, у рахунок погашення його податкового боргу : Постанова Кабінету Міністрів України від 14.05.2015 р. №

273. Дата звернення: 01.09.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273-2015-%D0%BF#Text>

17. Про створення Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України : Постанова Кабінету Міністрів України від 22.01.1996 р. № 118. Дата звернення: 01.09.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/118-96-%D0%BF#Text>.

18. Порядок обліку платників податків і зборів : Наказ Міністерства фінансів України від 09.12. 2011 р. № 1588. Дата звернення: 01.09.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1562-11#Text>.

19. Про затвердження типової форми, за якою здійснюється облік доходів і витрат фізичними особами - підприємцями і фізичними особами, які провадять незалежну професійну діяльність, та Порядку її ведення : Наказ Міністерства фінансів України 13.05.2021 р. № 261. Дата звернення: 01.09.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0865-21#Text>.

20. Про затвердження Порядку оформлення і подання скарг платниками податків та їх розгляду контролюючими органами : Наказ Міністерства фінансів України від 21.10.2015 р. № 916. Дата звернення: 01.09.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1617-15#Text>.

21. Про затвердження форми податкової декларації про майновий стан і доходи та Інструкції щодо заповнення податкової декларації про майновий стан і доходи : Наказ Міністерства фінансів України від 02.10.2015 р. № 859. Дата звернення: 01.09.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1298-15#Text>.

Додаткова

1. Кузь В.І. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.

2. Орлик В., Орлик С. Історія оподаткування України (з часів Київської Русі – досьогодення). Вісник податкової служби України. 2013. № 45. С. 5-54.

3. Податкові системи зарубіжних країн / Андрущенко В.Л., Тучак Т.В. : навчальний посібник. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2023. — 236 с.

4. Податкова система: конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Гречко А.В.— Електронні текстові дані. — Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. — 119 с.

5. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. — Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. — 402 с.

6. Томнюк Т. Л. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.

Ресурси мережі Інтернет

1. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. – Режим доступу: www.kmu.gov.ua.

2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу: www.minfin.gov.ua.

3. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: -Режим доступу: <https://tax.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Національного банку України. – Режим доступу: www.bank.gov.ua.
5. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua.
6. Офіційний сайт Міністерства економіки України. – Режим доступу: www.me.gov.ua.
7. Законодавство України. – Режим доступу: www.zakon/rada.gov.ua.
8. Газета “Все про бухгалтерський облік” – Режим доступу: <http://gazeta.vobu.ua/>.
9. Сайт Бухгалтерський облік в Україні – Режим доступу: <https://www.buhoblik.org.ua/uchet/organizacziya-buxgalterskogo-ucheta/1081-buxgalterskij-oblk.html>.
10. FactorAcademy – Режим доступу: <https://factor.academy/online-learning>.
11. Інформаційний портал Бухгалтерський облік для початківців – Режим доступу: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:EY+ACC102+2017_T1.
12. Сайт "Бухгалтер 911" – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/uk/>.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Контроль знань і умінь здобувачів освіти з навчальної практики здійснюється відповідно до системи організації освітнього процесу. Формою підсумкового контролю є диференційований залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання

Для підсумкової діагностики успішності навчання використовується усний, письмовий, тестовий, графічний та програмований контроль, практична перевірка, а також методи самоконтролю і самооцінки.